

Isaksson Elina

3.12.2024

1(5)

TVK:n oikeustapauskommentaari 9.12.2024

Vakuutusosoikeus

Diaarinumero VakO 747:2023 (L)

Antopäivä 11.9.2024

Tapaturma katsottiin sattuneeksi tavanomaisesti käytetyllä työmatkareitillä edeltävästä poikkeamasta huolimatta

Tiivistelmä

A:lle oli sattunut tapaturma lähellä kotia tavanomaisella reitillä työpaikan ja asunnon välillä. Hän oli tapaturmaa ennen poikennut matkan varrella sairaalassa laboratoriossa. Vaikka poikkeaman syyn ei katsottu olevan työtapaturma- ja ammattitautilain (jäljempänä TyTAL) 23 §:n kohdassa 1 tarkoitettu korvaussuojan piiriin kuuluva työmatkapoikkeama, se oli kestoltaan ja matkaltaan vähäinen siten, ettei se ollut muuttanut matkan luonnetta erilliseksi matkaksi.

Vakuutusosoikeuden ratkaisu

A oli lähtenyt töistä kotiin ja poikennut työmatkan varrella sairaalassa laboratoriossa, josta matka kotiin oli jatkunut samaa reittiä, jota hän käyttää asunnon ja työpaikan välillä. Tapaturma sattui hieman ennen kotia. Vakuutusosoikeus katsoi, että A:n poikkeaminen tavanomaiselta reitiltään ei ollut johtunut sellaisesta syystä, jonka johdosta korvaussuoja olisi ollut voimassa poikkeamisen aikana. Vakuutusosoikeus katsoi, että kysymyksessä olevaa poikkeamista voitiin pitää sekä kestoltaan että matkaltaan vähäisenä siten, että kysymys oli ollut vähäisestä poikkeamasta eikä kysymys ole ollut erillisestä matkasta. Näin ollen tapaturman sattuessa A:n tavanomaisesti käyttämällä työmatkareitillä, kyseessä on ollut

Isaksson Elina

27.1.2022

2(5)

työtapaturma- ja ammattitautilain tarkoittama tavanomainen työssäkäynnistä johtuva asunnon ja työpaikan välinen matka.

Lainkohdat

Työtapaturma- ja ammattitautilaki 15 § 1 mom., 20 §, 23 § 1 mom.

TVK:n kommentaari

Asiassa oli kyse siitä, millainen poikkeama katsotaan vähäiseksi ja vaikuttaako vähäinen poikkeama työmatkan luonteeseen silloin, kun kysymyksessä on muu kuin TyTAL 23 §:ssä mainittuihin poikkeaman syihin rinnasteinen poikkeama. Samalla VakO otti siis myös kantaa siihen, onko laboratoriossa käynti tällainen rinnasteinen poikkeama.

Lyhyessä ratkaisuselosteessa ei ole tuotu esille mikä vakuutetun työmatkan tavanomainen kesto ja pituus on. Ei ole tuotu esille myöskään sitä, miten pitkä laboratorioskäynti on ollut ja miten paljon se on pidentänyt vakuutetun työmatkaa. Ratkaisusta ei siis saada johtoa sille, millaista matkallista ja ajallista poikkeamaa VakO on tässä tapauksessa pitänyt vähäisenä. Eikä myöskään sille, onko poikkeaman vähäisyyttä arvioitu suhteessa matkan tavanomaiseen keston ja pituuteen. Poikkeaman vähäisyyden arviointiin ei aiempiin VakO:n ratkaisuihin nähden saatu näin ollen lisäarvoa.

Tapaus kuitenkin vahvistaa VakO:n linjaa sen osalta, että korvaussuoja on vakuutetun tavanomaista reittiä kuljettaessa voimassa, vaikka matkaan sisältyisi vähäinen poikkeama. Poikkeaman syyllä ei ole tässä yhteydessä merkitystä. Vähäinen poikkeama voi olla siis myös sellainen, joka ei ole rinnastettavissa TyTAL 23 §:ssä mainittuihin lapsen päiväkotiin viemiseen tai ruokakaupassa käymiseen.

Isaksson Elina

27.1.2022

3(5)

Vakuutusoikeus on aiemmin julkaissut kaksi tapausta, joissa on ollut kyse poikkeaman vaikutuksesta korvaussuojaan, kun vahingoittunut on kulkenut tavanomaista matkareittiään. Molemmista tapauksista on julkaistu myös oikeustapauskommentarit Työtaturmatiedossa.

Tapauksessa [VakO 1558:2020](#) (linkki [oikeustapauskommentariin](#)) vakuutusoikeus arvioi ennen tapaturman sattumista tehdyn lääkärikäynnistä johtuvan poikkeaman vaikutusta työmatkan korvaussuojaan. Ratkaisussaan vakuutusoikeus otti poikkeaman vähäisyyttä arvioidessaan huomioon paitsi poikkeaman ajallisen myös matkallisen vähäisyyden. Vakuutusoikeus katsoi tuolloin, ettei enintään 20 minuutin kestoisen ja matkallisesti vähäinen poikkeama johtanut työmatkan muuttumiseen erilliseksi matkaksi. Tosiseikastosta ilmeni, että poikkeama ei ollut kaksinkertaistanut tavanomaista matka-aikaa, ja että poikkeama oli arvioitu matkallisesti vähäiseksi. Tapauksessa vahingoittuneen tavanomaisen työmatkan pituus oli n. 39 km. VakO totesi myös ratkaisussaan, että vahingoittuneen poikkeaminen tavanomaiselta reitiltään ei ole johtunut sellaisesta syystä, jonka johdosta korvaussuoja olisi ollut voimassa poikkeamisen aikana. Eli lääkärikäynti ei ollut TyTAL 23 §:ssä mainittuihin vähäisiin poikkeamiin rinnasteinen poikkeama. Arviointikriteereitä ei avattu tarkemmin.

Tapauksessa [VakO 21262:2021 \(L\)](#) (linkki [oikeustapauskommentariin](#)), VakO katsoi, että tuleva huomattava poikkeama muutti matkan luonteen muuksi kuin työmatkaksi, eikä tapaturmaa korvattu, vaikka vakuutettu oli tapaturman sattuessa vielä tavanomaisella reitillään. VakO viitasi poikkeaman vähäisyyttä arvioidessaan työmatkan tavanomaisen keston ja poikkeaman keston väliseen suhteeseen. Poikkeaman todettiin kaksinkertaistaneen vakuutetun työmatkan tavanomaisen ajallisen keston ja olleen näin ollen ajallisesti huomattava. Poikkeaman fyysinen pituus ei VakO:n ratkaisuselosteesta ilmennyt eikä siihen otettu kantaa. Koska poikkeaman tulee olla sekä ajallisesti että matkallisesti vähäinen, jo pelkkä ajallinen huomattavuus riittää tekemään poikkeamasta muun kuin vähäisen. Tässä tapauksessa ei otettu kantaa siihen, katsottiinko lapsen hammashoitolaan poikkeaminen

Isaksson Elina

27.1.2022

4(5)

lasten päiväkotiin viemiseen tai hakemiseen tai ruokakaupassa käyntiin rinnasteiseksi poikkeamaksi.

VakO:n nyt julkaistussa ratkaisuselosteessa todetaan, että vakuutetun poikkeaminen tavanomaiselta reitiltään ei ole johtunut sellaisesta syystä, jonka johdosta korvaussuoja olisi ollut voimassa poikkeamisen aikana. Toisin sanoen poikkeaminen laboratorioon ei ollut TyTAL 23 §:ssä tarkoitettu lasten päivähoidon, ruokakaupassa käynnin tai muun niihin rinnastettavan syyn vuoksi tehty poikkeama. Ratkaisussa ei mainita millä kriteereillä rinnasteisuutta on arvioitu. VakO on aiemmin mm. tapauksessa [VakO 2306:2019](#) avannut enemmän arviointikriteereitään. Linja on ollut melko tiukka ja tämä uusi ratkaisu vahvistaa VakO:n aiempaa linjaa rinnasteisuuden arvioinnissa (katso rinnasteisuuden arvioinnista enemmän aiemmasta [oikeustapauskomentaarista](#) tapauksesta [VakO 1491:2023 \(L\)](#)).

Rinnasteisuutta arvioidessaan VakO on aiemmin ottanut huomioon mm. poikkeamisen syynä olevan toiminnan säännöllisyyden yleisellä tasolla, sekä myös sen, liittyykö poikkeama yleisellä tasolla yleensä ajallisesti työmatkaan. Laboratoriokäynti on yleisellä tasolla melko harvinainen tapahtuma, eikä se myöskään ajallisesti liity yleisesti työmatkaan.

Ratkaisusta saadaan vahvistusta siis sekä poikkeaman rinnasteisuuden arviointiin, että sille, että myöskään tällainen ei-rinnastettava vähäinen poikkeama ei muuta matkan luonnetta toiseksi. Korvaussuoja on voimassa kuljettaessa tavanomaista reittiä pitkin myös silloin kun matkaan sisältyy edeltävästi vähäinen poikkeaminen, poikkeaman syystä riippumatta. Valitettavasti VakO ei ole ratkaisuselosteessa avannut enempää sitä, miten poikkeaman vähäisyyttä kestoaltaan ja matkaltaan on arvioitu.

Asiasanat

Työtapaturma – Työmatka – Vähäinen poikkeaminen matkareitiltä – Korvaussuojan piiri

Isaksson Elina

27.1.2022

5(5)

Tämä dokumentti on julkaistu TVK:n Työtaturmatieto -palvelussa (tyotaturmatieto.fi)